РЕАЛІЇ ТА ПРОБЛЕМИ МОВИ ГЛОБАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ

Зварич І. М.,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет
Магден О. Г.,
старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет

Історичні фактори відіграли ключову роль у тому, щоб англійська мова стала основним засобом спілкування на різних континентах. Розуміння цього контексту є важливим для студентів, оскільки це підкреслює, що поширення англійської мови було не випадковим, а результатом стратегічних геополітичних подій. Ця історична основа продовжує впливати на сучасні глобальні взаємодії.

Викладання англійської мови як глобальної мови краще підготує студентів до спілкування з людьми, для яких англійська мова не є рідною, і мають різні акценти, діалекти та культурні норми. Таким чином, lingua franca [1] є важливою мірою для викладачів, які навчають студентів ділової англійської, і вважають, що майбутня перспектива змінила б потреби студентів щодо опанування рівня якості їхніх знань. Натомість, викладання англійської мови, як lingua franca у нашому університеті значною мірою підвищить перспективи студентів, які розкриють їхній потенціал не лише у спілкуванні з носіями мови, але із тими у кого англійська є не рідною, оскільки вміння говорити іноземною надасть перспективу слухати і бути почутим, тобто висловлювати свою власну думку і підкреслювати стиль спілкування.

Розглянемо реалії та проблеми мови глобального спілкування студентів у вивченні англійської мови.

Виокремимо деякі з них: *осмислення студентами рідною мовою висловлення іноземною та культуру його використання; студенти повинні знати норми та звичаї спілкування країни, мову яку вивчають; студенти мають бути гнучкими у професійному спілкуванні*

Осмислення студентами рідною мовою висловлення іноземною та культуру його використання. У цьому випадку студенти ведуть бесіду з носіями англійської мови, враховуючи аспекти рідної мови та культуру спілкування. Студенти, які вивчають ділову англійську, часто використовують свої знання, щоб спілкуватися з колегами, викладачами та клієнтами, які можуть бути як носіями мови, так і не її

носіями. Вони можуть мати різні акценти, використовувати різні лексичні одиниці та культуру спілкування. Ті, хто вивчає ділову англійську мову, як lingua franca, мають оволодіти нею, щоб взаємодіяти в реальних життєвих ситуаціях, які включатимуть різні носії англійської мови, тому навички спілкування з особистостями, які мають різні акценти та версії англійської, як іноземної покращать їхні комунікативні здібності. Люди, для яких англійська мова не є рідною, розмовлятимуть на цій мові, під впливом рідної мови та культури спілкування, враховуючи власні здобутки та досвід. Деякі загальні відмінності включають: вимову, словниковий запас, граматику, ідіоми, просторіччя, культуру висловлення, норми спілкування та звичаї, зокрема ввічливість, стиль розмови і прямоту співбесіди.

Викладачі ділової англійської можуть інтегрувати у свої заняття такі заходи щодо опанування мовою, які вивчають ідіоми та розмовні слова, а також культурні норми і звичаї. Вони також можуть надавати студентам онлайн-ресурси, такі як YouTube, чат-боти, мовні програми для навчання.

Студенти повинні знати норми та звичаї спілкування країни, мову яку вивчають, бо у спілкуванні часто відображаються посиланнях саме на мову цієї країни. Під час спілкування з носіями іншої культури, студентам ділової англійської буде важливо зрозуміти, як саме норми та звичаї впливають на спілкування. Мова є основним засобом культурного вираження, і багато чого можна запозичити з культури, розуміючи її лінгвістичні особливості. Деякі приклади культурних норм і звичаїв, які можуть відображатися у взаємодії з людьми, для яких англійська мова не є рідною, можуть включати: ввічливість і формальність, ієрархію та авторитет, фразеологізми та ідіоми. Наприклад, японське суспільство надає високу цінність повазі та соціальній гармонії, наголошуючи на офіційному етикеті, що базується на манерах і належній поведінці в різних соціальних ситуаціях. Відповідно Південна Корея є прикладом країни, де ієрархія та авторитет відіграють важливу роль у спілкуванні, оскільки важливе значення надається повазі до віку, статусу та стажу. Натомість у США значну роль у спілкуванні відіграють ідіоми та фразеологічні вирази. Саме тому, студентам для яких англійська мова є іноземною важко зрозуміти вирази фразеології та ідіоми носіїв мови, зокрема ті, які вкорінені в англомовних культурах. Наприклад, «Іде дощ, коти та собаки», «It is raining cats and dogs» поширена ідіома в США, яку слід розуміти, що йде проливний дощ і він ллється як із відра.

Важливо, щоб студенти у процесі спілкування звертали увагу на жести, міміку, сигнали очей, поставу і позу, бо невербальне спілку-

вання може сильно відрізнятися у різних країнах світу. Наприклад, у деяких культурах Близького Сходу демонстрація підошви вашого взуття може сприйматися як неповага до співбесідника. Проте у США багато жителів люблять покласти ноги на стіл і це є однією з культурних відмінностей американців від європейців та азіатів. Така поведінка у США не вважається некультурною і неетичною, проте із-за неї часто виникають скандали. На Сході жест «ноги на столі» в присутності іншої особи означає «цілуй мої черевики», що засвідчує залежність однієї особи від іншої. У Європі звичка «класти ноги на стіл» – вказує на невихованість і неповагу людини до оточуючих, оскільки цей жест можна зрозуміти, що той, хто «поклав ноги на стіл» – не поважає результат праці тих, хто робить продукти харчування та готує їжу на цьому столі.

У певних культурах є табуйовані і делікатні теми для спілкуванні, які не прийнято висвітлювати в присутності інших, бо це вважається неввічливим і неетичним спілкуватися саме на такі теми, однак у західних культурах обговорювати особисті фінанси є нормою спілкування. Саме тому педагоги іноземної мови надають перевагу багатомовним класам, що надає студентам і викладачам можливість обговорити та дослідити відмінності в культурних нормах і звичаях, де вони можуть порушити табуйовані теми для спілкування.

Для викладачів ділової англійської мови, і для їхніх студентів цю концепцію важливо визнати як можливість розвиватися та краще готуватися до міжкультурної взаємодії. У класах багатомовного спілкування студенти глибше вивчають культуру народів, які спілкуються англійською мовою і краще розуміються на звичаях культури цих народів і темах спілкування, зокрема і табуйованих розмовних темах [2].

Студентам мають і бути гнучкими у професійному спілкуванні. Англійська мова постійно розвивається і це розширює можливості лінгвістичного розмаїття до різних культур спілкування. Викладачі англійської мови усвідомлюють, що англійська є динамічною мовою, тому вони готують студентів до гнучкості у професійному спілкуванні.

Наведемо деякі приклади розвитку англійської мови, які є розширенням сьогодні словникового запасу, зокрема такі: «суші – sushi» (японська), «піца – pizza» (італійська), «тако – tacos» (іспанська) вживання таких слів стали звичними у спілкуванні. Під впливом різних мов та культур англійська успадковує численні різновиди спілкування та діалекти, зокрема і спрощення у граматичних структурах. Наприклад широко використовуються в усному спілкуванні «gotta» (have got to), що означає «мушу», «gonna» (going to) – «збираюся», «wanna» (want to) – «хочу». Ці поширені неформальні скорочення утворилися

в англійській мові в результаті спрощення вимови окремих слів у потоці усного мовлення або під час швидкого темпу у спілкуванні. У процесі спілкування англійською мовою відбувається змішування слів та розмовних граматичних структур із різних мов та культур. Саме тому, варто ознайомити студентів з різними акцентами та діалектами англійської мови, що допоможе їм почуватися комфортно з динамічною природою розвитку англійської мови та більш сприйнятливими до стилів спілкування, потреб та висловлення різних думок молоді.

Підсумовуючи зазначене вище, можна сказати, що вплив англійської мови на глобальну комунікацію є глибоким і багатогранним. Його історичне коріння, освітнє значення, роль у міжнародному бізнесі, вплив на технології та інновації, а також внесок у культурний обмін і соціальні зв'язки підкреслюють його важливість у сучасному світі. Як lingua franca, англійська дозволяє людям з різним мовним походженням брати участь у змістовних розмовах, співпрацювати в міжнародних проектах і ділитися культурним досвідом.

Для тих, для кого мова не є рідною, вивчення англійської означає не лише оволодіння новою мовою, а й отримання цінних навичок, які відкривають двері до нескінченних можливостей. Це подорож, яка пропонує особистий і професійний ріст, збагачуючи їхнє життя та розширюючи можливості її використання. Для освітян і політиків сприяння вивченню англійської мови, забезпечить багатомовність та захист мовного розмаїття, що може призвести до більш інклюзивного та взаємопов'язаного глобального суспільства.

Зрештою, англійська мова є потужним інструментом для глобального спілкування, подолання розривів, побудови стосунків і стимулювання прогресу. Розуміючи її вплив і використовуючи її можливості, ми можемо використати потенціал цієї мови для створення більш об'єднаного, поінформованого та динамічного світу. Незалежно від того, чи ви студент, викладач чи громадянин діяч, усвідомлення ролі англійської мови в глобальній комунікації має важливе значення для орієнтування в складнощах і можливостях співпраці.

Список використаних джерел

1. Лінгва франка https://uk.wikipedia.org/wiki/%

2. The Impact of English on Global Communication https://5minuteenglish.com/the-impact-of-english-on-global-communication/ Communication [електронний ресурс] business/https://bridge.edu/tefl/blog/english-lingua-franca-for-business/